

Lag

om ändring av körkortslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i körkortslagen (386/2011) 25 § 2 mom., sådant det lyder i lag 938/2018,
ändras 6 § 3 mom. 3 punkten, 26 § 1 mom., 32 § 1 mom., 35 § 2 mom., 37 § 1 och 2 mom.,
53 §, 54 § 2 mom., 65 § 2 mom., 93 §, rubriken för 95 §, 95 § 1 mom. och 97 §,
av dem 26 § 1 mom., 35 § 2 mom., 37 § 1 och 2 mom. och 97 § sådana de lyder i lag 938/2018,
32 § 1 mom. sådant det lyder i lag 15/2019, 53 § sådan den lyder i lagarna 938/2018 och / ,
54 § 2 mom. sådant det lyder i lag 387/2018, 65 § 2 mom. sådant det lyder i lag 70/2025, 93 §
sådan den lyder i lagarna 999/2016, 734/2018 och 465/2025, samt rubriken för 95 § och 95 § 1
mom. sådana de lyder i lag 1510/2019, samt
fogas till lagen en ny 5 a §, till 6 § 3 mom., sådant det lyder delvis ändrat i sin svenska
språkdräkt i lag 1081/2012 och i sin finska språkdräkt i lag 563/2020, en ny 4 punkt samt till
lagen nya 51 a och 54 a § som följer:

5 a §

Minderåriga förares körrätt för kategori B

För personer under 18 år är körrätten för kategori B inte i kraft mellan klockan 00 och klockan 05. Bestämmelser om straff för förande av fortskaffningsmedel utan behörighet finns i 23 kap. 10 § i strafflagen (39/1889).

6 §

Körrätt

För körrätt gäller dessutom följande begränsningar:

- 3) körrätt för framförande av ett fordon i kategori C eller D i andra syften än de som nämns i 5 § 4 mom. finns inte förrän ålderskraven i övrigt är uppfyllda,
 - 4) körrätt för framförande av ett fordon i kategori B under den tid som avses i 5 a § finns inte förrän ålderskravet enligt 5 § 1 mom. 5 punkten är uppfyllt.
-

26 §

Utlämnande av körkort

Körkortet sänds till sökanden per post. Transport- och kommunikationsverket lämnar ut körkortet, om det inte kan skickas per post på grund av att myndigheten måste få sökandens gamla körkort eller av någon annan orsak som hänför sig till dokumentssäkerhet eller till utförande av någon uppgift enligt denna lag. Om ett körkort skickas per post till en person som har ett tidigare körkort, ska personen förstöra det tidigare körkortet i enlighet med de

anvisningar som bifogats postförsändelsen. Närmare bestämmelser om hinder för att sända körkort per post, förfarandet vid postning och andra krav på postningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Skyldighet att medföra och visa upp körkort och andra tillstånd eller intyg

Körkort, temporärt körkort, tillfälligt körkort, internationellt körkort, undervisningstillstånd, övningstillstånd för motorcykel, förarbevis för moped utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat än Finland, trafiklärartillstånd, tillstånd för undervisningspraktik, i 97 § avsedd åldersdispens och intyg över förarexamen ska medföras vid körning och på anmodan visas upp för en polisman, eller för en tullman eller gränsbevakningsman som fullgör tjänsteåligganden som hänför sig till trafikövervakning. Undervisningstillstånd, övningstillstånd för motorcykel, åldersdispens och trafiklärartillstånd får också visas upp elektroniskt.

35 §

Utbildningskrav för körkort i grupp 1

En person som avlägger körkort för bil i kategori B ska före förarexamen få utbildning som förbättrar personens färdigheter att köra under svåra förhållanden och även i övrigt stöder en säker och ansvarsfull körstil som följer reglerna. Utbildningen ska särskilt stärka färdigheterna att upptäcka och undvika farliga situationer och faktorer som kan öka olycksrisken genom att de försämrar förarens körförmåga. Utbildningen ska innefatta undervisning om identifiering av risker och om trafiksituationer som hänför sig till förarens riskbeteende samt om särdragen vid körning i mörker och halt väglag. Körundervisningen i halt väglag kan också ordnas som prov på och träning av körning på övningsbana eller något annat motsvarande område som inte används för allmän trafik. Utbildningen ska ta tolv timmar och innefatta teoriundervisning och körundervisning. Av körundervisningen får högst hälften ske med simulator.

37 §

Utbildning i anslutning till körförbud för nya förare samt återlämnande av körkort efter körförbud

Om en förare meddelas körförbud eller temporärt körförbud för trafikbrott eller återkommande trafikförseelser under två år från det att den första körrätten för körkortskategori AM, T eller B erhöles, är ett villkor för att körkortet ska återlämnas efter att körförbudet upphört att föraren har fått efterutbildning om riskbeteende och dess inverkan på trafiksäkerheten. Bestämmelsen tillämpas också på en sådan innehavare av körrätt för motorcykel som inte har körrätt för bil, under två år efter erhållandet av den första körrätten för motorcykel. Om de övervakningstider som avses i detta moment överlappar varandra eller följer på varandra utan avbrott, betraktas övervakningstiderna som en enda övervakningsperiod.

För att körkortet ska återlämnas efter ett sådant körförbud eller temporärt körförbud som avses i 1 mom. krävs det att den som meddelats körförbud visar upp ett intyg över att ha fått den utbildning som avses i det momentet. Utbildningen ska genomgå efter varje körförbud eller temporärt körförbud enligt det momentet. Utbildningen behöver inte genomgå och intyg

behöver inte visas upp, om polisen har fattat beslut om att ett temporärt körförbud som meddelats på grund av ett brott eller en förseelse som körrättsinnehavaren misstänks ha begått ska upphöra i enlighet med 72 § 5 mom.

4 kap.

Förarutbildning

51 a §

Märke som anger att föraren är minderårig

Förare under 18 år som framför ett fordon som kräver körrätt för kategori B ska förse fordonet med ett märke som fästs på en synlig plats på fordonets bakre del.

Närmare bestämmelser om märkets storlek och utformning utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Hur förarexamen är uppbyggd och hur den genomförs

I förarexamen ingår ett teoriprov och ett körprov. Körprovet kan innefatta ett särskilt manöverprov. I körprovet för körkort för moped ingår enbart ett manöverprov. För kategori T avläggs endast teoriprov. I en examen som avläggs för att höja körkortskategorin för motorcykel i fall som avses i 35 § 4 mom. eller för att erhålla körrätt för sådana fordonskombinationer i kategori B som avses i 7 § 5 mom. avläggs endast körprov. Den som deltar i ett prov som ingår i förarexamen ska styrka sin identitet innan provet inleds och vid behov också under provet.

För att få avlägga körprovet ska examinanden ha avlagt teoriprovet för motsvarande körkortskategori och i kategori AM för motsvarande fordonskategori. Teoriprovet ska avläggas med hjälp av Transport- och kommunikationsverkets material, utan hjälpmedel eller anteckningar. När teoriprovet avläggs får endast sådana nödvändiga föremål, redskap och klädesplagg som hälsotillstånd eller religiös övertygelse förutsätter föras in i provlokalen.

Det fordon som används för körprovet ska uppfylla de krav som gäller i examenskategorierna och det ska vid behov vara utrustat med en sådan pedal för förarprovaren som påverkar fordonets färdbröms. Examinanden ska tillhandahålla ett sådant fordon som behövs för körprovet. Under provet betraktas examinanden som förare.

Bestämmelser om körprovets längd samt mottagandet av körprov och undantag från kravet på pedal utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om teoriprov, examensfordon och andra krav på förarexamen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i teoriprov, körprov och manöverprov och om de praktiska arrangemangen vid proven.

54 §

Förutsättningar för att delta i förarexamen

Körkortstillstånd enligt 1 mom. 1 punkten krävs inte och körförbud som meddelats tills vidare eller temporärt körförbud utgör inte något hinder för att avlägga examen, om polisen har ålagt personen att avlägga nytt körprov. Om en person har meddelats körförbud tills vidare på den

grunden att personen inte längre uppfyller de medicinska kraven för körkortstillstånd, utgör körförbudet inte heller hinder för avläggande av examen för att återfå körkortet, om en läkare förutsätter eller rekommenderar det enligt ett läkarutlåtande som visas upp.

54 a §

Fusk vid teoriprovet för förarexamen

Som fusk vid teoriprovet för förarexamen enligt 53 § betraktas att använda hjälpmedel eller anteckningar under provet, avlägga provet för någon annans räkning, ge svar till någon annan eller be om svar av någon annan under provet samt all slags kopiering eller inspelning av provet eller delar av det samt en sådan annan oärlig gärning eller underlåtelse som har som syfte att ge en felaktig bild av egna eller någon annans kunskaper. Som fusk betraktas också försök eller förberedelse till en sådan gärning.

Om en person som deltar i teoriprovet handlar svikligt, ska förarexamensmottagaren avbryta den personens prov och underkänna provprestationen. Förarexamensmottagaren ska göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om fusk som upptäckts och de åtgärder som vidtagits med anledning av det. Om fusk upptäcks efter provprestationen, underkänns provprestationen av Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela den som har gjort sig skyldig till fusk vid teoriprovet för förarexamen ett tidsbundet förbud på sex månader att delta i provet. Tiden räknas från den dag då den verksamhet som är att betrakta som fusk konstaterades. Transport- och kommunikationsverkets beslut om ett tidsbundet förbud är verkställbart även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de praktiska åtgärder som behövs för att förhindra fusk före och under provsituationen.

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

En innehavare av körkort för bil ska trots 1 mom. meddelas körförbud, om innehavaren under de två år som följer på det att denne fick den första körkortet för bil, gör sig skyldig till en gärning enligt 1 mom. tre gånger inom två år eller två gånger inom ett år. Detsamma gäller också sådana innehavare av körkort för motorcykel som inte har körkort för bil, i två år efter det att körkortet för motorcykel började.

93 §

Körkortsförseelse

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot

- 1) sådana villkor och begränsningar i körkort och körkortstillstånd som avses i 16 §,
 - 2) bestämmelsen i 75 § om skyldighet att överlämna körkortet, eller
 - 3) bestämmelsen i 33 § om att låta någon annan köra ett fordon,
- ska för *körkortsförseelse* dömas till böter.

En förare av ett fordon som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot

- 1) skyldigheten enligt 32 § att medföra handlingar vid körning kan påföras en avgift för trafikförseelse på 40 euro,

2) skyldigheten enligt 51 a § att förse ett fordon som förs av en minderårig förare med ett märke kan påföras en avgift för trafikförseelse på 100 euro.

Bestämmelser om påförande och delgivning av avgift för trafikförseelse finns i vägtrafiklagen. Bestämmelser om verkställigheten av avgift för trafikförseelse finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

95 §

Begäran om omprövning och ändringssökande

Omprövning av beslut som en förarexamensmottagare meddelat i samband med skötseln av uppgifter som föreskrivs i denna lag och av beslut som Transport- och kommunikationsverket har meddelat med stöd av 54 a § får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

97 §

Åldersdispens

Med avvikelse från 5 § 1 mom. 5 punkten är minimiåldern för körkort för kategori B 17 år, om Transport- och kommunikationsverket utifrån en bedömning av särskilda skäl har beviljat dispens för avläggande av körkort för kategori B (*åldersdispens*). Åldersdispens kan sökas tidigast fyra månader innan den som ansöker om körkort fyller 17 år.

Beviljande av åldersdispens förutsätter

1) att den minderåriges vårdnadshavare ansöker om dispens för den minderåriga som står under vårdnadshavarens vårdnad,

2) att vårdnadshavaren i ansökan har försäkrat att det finns ett regelbundet behov för den minderåriga som står under vårdnad att minst fyra gånger i veckan till fots färdas en sträcka som överskrider sju kilometer i en riktning och att det inte finns tillgängliga kollektivtrafikförbindelser för denna resa eller att resan med kollektivtrafik tar minst 1 timme 30 minuter i en riktning,

3) att det till ansökan har fogats något av följande för att påvisa behovet av att färdas för den minderåriga som står under vårdnad:

a) närvarointyg från utbildningsanordnaren över studier på andra stadiet för den minderåriga som står under vårdnad,

b) intyg från utbildningsanordnaren över utbildning som ordnas på en arbetsplats som ingår i yrkesstudier för den minderåriga som står under vårdnad,

c) arbetsavtal om anställning för viss tid som varar minst två månader eller anställning som gäller tills vidare för den minderåriga som står under vårdnad,

d) intyg från ett grenförbund över målinriktad träning för den minderåriga som står under vårdnad,

e) intyg från utbildningsanordnaren över pågående grundläggande konststudier för den minderåriga som står under vårdnad,

f) läkarintyg över hälsotillståndet för den minderåriga som står under vårdnad, om hälsoskäl försvårar eller hindrar denne från att färdas,

4) att den minderåriga som står under vårdnad är minst 16 år och 9 månader,

5) att den minderåriga som står under vårdnad varken har eller har haft körförbud eller temporärt körförbud.

Med avvikelse från 2 mom. 5 punkten får åldersdispens beviljas om polisen har fattat beslut om att ett temporärt körförbud ska upphöra i enlighet med 72 § 5 mom., med undantag av de fall där villkorligt körförbud har meddelats.

Denna lag träder i kraft den 29 maj 2026. Bestämmelserna i 35 § 2 mom. och 51 a § i denna lag träder dock i kraft först den 1 oktober 2026.

Vad som i 5 a § föreskrivs om begränsning av minderåriga förarens körrätt för kategori B gäller även personer som vid ikraftträdandet av denna lag är 17 år och har fått körrätt för kategori B innan denna lag träder i kraft

1) med stöd av dispens som beviljats av Transport- och kommunikationsverket, eller
2) på den grunden att de genomgår yrkesinriktad förarutbildning i vilken det ingår att avlägga körrätt för lastbil eller buss.

Vad som i 51 a § 1 mom. föreskrivs om märkning av fordon som förs av en minderårig förare gäller även de personer som avses i 2 mom. i denna paragraf och som vid ikraftträdandet av 51 a § är 17 år och har fått körrätt för kategori B före ikraftträdandet av 51 a §.

På ansökningar om dispens som är anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas den 97 § som gällde vid ikraftträdandet.

Vid sökande av ändring i ett dispensbeslut som meddelats med stöd av den 97 § som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 22 maj 2026

Republikens President

Alexander Stubb

Kommunikationsminister Lulu Ranne